

تب کیو Q Fever

تب کیو یک بیماری مشترک می‌باشد و مخزن اصلی ایجاد عفونت در انسانها، گوسفند، گاو و بز می‌باشند. عامل این بیماری **ریکتیزیا** می‌باشد که حدواسط بین باکتری و ویروس است که از نوع کوکسیلا بنام **کوکسیلا بورنیتی (C.burnetii)** می‌باشد.

گاو- گوسفند - بز ناقلان سالم کوکسیلا هستند و در اثر آلودگی با آن هیچگونه علائم کلینیکی نشان نمی‌دهند فقط هنگام زایش مقدار زیادی میکروارگانیسم همراه جفت و ملحقات دیگر جنین به محیط خارج ترشح می‌شود که منشأ آلودگی می‌باشند. از طریق شیر هم کوکسیلا دفع می‌شود.

سگ نیز با بلع جفت گاو و گوسفند آلوده، تا مدتها میکروارگانیسم فعال را همراه مدفوع بخارج دفع می‌کند.

با آنکه تصور می‌رفت که کوکسیلاها برای دامها بیماری زا نیستند ولی گزارشاتی در مورد سقط جنین در گوسفند و بز وجود دارد.

انسان تنها میزبانی است که به کوکسیلا بورنیتی حساسیت زیاد دارد و در اثر آلودگی علائم کلینیکی بیماری را نشان می‌دهد و حتی باعث مرگ افراد ضعیف می‌شود.

علائم بالینی در انسان:

این بیماری در انسان به طور ناگهانی دیده می‌شود و به صورت حاد بروز می‌نماید. تب از علائم مهم بیماری است. که از چند روز تا دو - سه هفته به صورت مداوم

وجود دارد. لرزش و بی حالی و سردرد در ناحیه پیشانی به همراه درد گرفتن و ترس از نور و سفتی عضلات گردن و سوزش چشم و ترشح اشک از جمله علائم این بیماری در انسانها میباشد.

اگر بیماری به شکل پنومونی ظاهر کند سرفه هم وجود دارد. ولی برخلاف سایر عفونتهای ریکتیزیائی بثورات جلدی در عفونت با *C. burnetii* در انسان دیده نمیشود.

طرز انتقال بیماری:

کوکسیلا در حیوانات پس از یک گردش کوتاه داخل رگی در غدد لنفاوی و شیری پستان و جفت حیوان جایگزین شده و از طریق شیر و ترشحات رحمی بخارج پراکنده میشود.

دو راه انتقال مهم *C. Burnetii* به انسان وجود دارد: اولی از طریق گوارشی و راه دوم که مهمتر میباشد، تنفسی است. انسانها میتوانند در اثر تماس مستقیم بیماری را به یکدیگر منتقل کنند.

ولی در انتقال بیماری از حیوانی به حیوان دیگر علاوه بر راه گوارشی - تنفسی - تناسلی، از طریق کنه نیز بیماری منتقل میشود که مهمترین راه انتقال هم همین کنهها میباشند.

اپیدمی این بیماری در انسان همزمان با فصل زایش حیوانات بومی منطقه است و تقریباً یک بیماری شغلی می باشد.

چون کوکسیلا برای مدت زیادی در اعضاء آلوده به خصوص پستان ، طحال ، کبد و کلیه ها باقی می ماند ، کارگران کشتارگاهها در معرض این آلودگی قرار می گیرند .

پستان مبتلا و شیر آلوده به این کوکسیلا وضع غیر عادی ندارند .

در فصل زایش معمولا پلاستاهای دامهای آلوده به وفور بر روی زمین وجود دارد که بوسیله سگها و یا خود گاوها و گوسفندان بلعیده می شوند و از طریق مدفوع باعث پراکندگی کوکسیلا در منطقه می گردد که همراه با باد و هوا در منطقه پخش می شوند .

شیوع بیماری در مردها بیشتر از زنهاست و نسبت آن با زیاد شدن سن و ضعیف شدن بدن افزایش می یابد .

کنترل و پیشگیری:

بهترین راه پیشگیری، از بین بردن پلاستاهای حیوانات بعد از زایش و جلوگیری از خوردن آن توسط سگ و یا خود گاو و گوسفندان می باشد .

به هیچ وجه نباید از مدفوع این دامها جهت تولید کود کشاورزی استفاده نمود . همچنین شیر این دامها را به هیچ وجه نباید به صورت خام مصرف کرد و حداقل می بایست به مدت ۳۰ دقیقه جوشانده شود .